

ВНЕСЕНО

**ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО
РЕЕСТРУ НОРМАТИВНИХ АКТІВ**

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ,
РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ
ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ**

ПОСТАНОВА

10.08.2022

м. Київ

N 140

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
13 вересня 2022 р. за N 1047/38383

**Про затвердження Правил взаємоз'єднання електронних
комунікаційних мереж**

Відповідно до статті 33 Закону України "Про електронні комунікації" та підпункту "в" пункту 10 частини четвертої статті 4 Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку", Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Правила взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, що додаються.
2. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Національної комісії з питань регулювання зв'язку України від 08 грудня 2005 року N 155 "Про затвердження Правил взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування", зареєстроване в Міністерстві юстиції України 27 січня 2006 року за N 71/11945.
3. Департаменту зв'язку в установленому законодавством порядку подати цю постанову на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
4. Ця постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ

ПРАВИЛА взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж

I. Загальні положення

1. Ці Правила:

визначають організаційні, технічні та економічні умови взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг (операторів), що є сторонами взаємоз'єднання мереж, при наданні послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, які мають намір взаємоз'єднати або вже взаємоз'єднали свої електронні комунікаційні мережі, які функціонують у складі електронної комунікаційної мережі загального користування (далі - ЕКМЗК); встановлюють основні вимоги до договорів про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж.

2. У цих Правилах терміни вживаються у таких значеннях:

договір про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж - двосторонній правочин між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, предметом якого є організаційні, технічні та економічні умови взаємоз'єднання, передбачені цими Правилами та законодавством;

ініціатор встановлення взаємоз'єднання (далі - ініціатор взаємоз'єднання) - постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператор), який письмово подав свою пропозицію іншому постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператору) щодо укладення договору (додаткових угод до раніше укладеного договору) про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

оригінація трафіка - процес встановлення і підтримки електронною комунікаційною мережею постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг фізичних та/або логічних з'єднань між кінцевим обладнанням, від якого надходять виклики або ініціюються з'єднання, до точки взаємоз'єднання з мережею іншого постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

постачальник точок (точки) взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж (далі - постачальник взаємоз'єднання) - постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг, який отримав письмову пропозицію від ініціатора взаємоз'єднання мереж щодо взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

плата за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання - розмір компенсації витрат на створення технічної можливості для встановлення (розширення пропускнуєї спроможності) взаємоз'єднання мереж, яку може встановлювати постачальник взаємоз'єднання;

пропускна спроможність точки взаємоз'єднання мереж - показник, який характеризується кількістю каналів стандартного потоку E1 або відповідною швидкістю передачі даних при застосуванні технології комутації пакетів, які використовуються для з'єднання електронних комунікаційних мереж постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

розірвання взаємоз'єднання мереж - ліквідація (скасування) фізичного та/або логічного з'єднання електронних комунікаційних мереж операторів;

розрахункова такса - розмір плати за надання в точці (точках) взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж послуг оригінації, термінації або транзиту одиниці відповідного виду трафіку;

сторони взаємоз'єднання мереж - ініціатор взаємоз'єднання та постачальник взаємоз'єднання;

технічна можливість для встановлення взаємоз'єднання мереж - наявність у сторін взаємоз'єднання відповідних технічних засобів, допоміжного устаткування, які необхідні для встановлення взаємоз'єднання їхніх електронних комунікаційних мереж;

точка взаємоз'єднання мереж - місце безпосереднього (фізичного) або програмного (логічного) з'єднання між технічними засобами електронних комунікаційних мереж сторін взаємоз'єднання, призначене для взаємного обміну трафіком, пропуску транзитного трафіку від/до мереж інших операторів електронних комунікацій.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених Законом України "Про електронні комунікації".

II. Організаційні, технічні та економічні умови взаємоз'єднання мереж

1. Організаційні умови взаємоз'єднання мереж

1. Організаційні умови взаємоз'єднання мереж визначають наступне:

1) сторони взаємоз'єднання мереж укладають договір про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж (або вносять зміни до вже укладеного договору) у порядку, визначеному законодавством України, з дня отримання ініціатором взаємоз'єднання від постачальника взаємоз'єднання згоди на укладання такого договору або внесення змін до нього.

Постачальник взаємоз'єднання не має права відмовити ініціатору взаємоз'єднання в укладанні договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж або внесення змін у цей договір, за винятком наявності однієї із підстав, визначених підпунктом 2 цього пункту;

2) підстави відмови від укладання договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж: відсутність ініціатора взаємоз'єднання в реєстрі постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

відсутність технічної можливості для здійснення взаємоз'єднання мереж;

недостовірність інформації, що зазначена у запиті та пропозиції ініціатора щодо взаємоз'єднання мереж;

відсутність у ініціатора взаємоз'єднання ресурсу нумерації, який зазначений у пропозиції щодо взаємоз'єднання мереж, в реєстрі первинного розподілу ресурсів нумерації, який веде регуляторний орган;

використання ініціатором взаємоз'єднання ресурсу нумерації, зазначеного у пропозиції щодо взаємоз'єднання мереж, який визнаний регуляторним органом як такий, що не відповідає вимогам міжнародного та національного планів нумерації, та/або пропуск трафіка з його використанням заборонений.

Відмова від укладання договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж повинна містити підстави та обґрунтування причин відмови;

3) взаємоз'єднання мереж вважається встановленим після виконання сторонами взаємоз'єднання організаційних, технічних та економічних умов договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, проведення комплексних випробувань щодо готовності мереж до функціонування в режимі взаємоз'єднання мереж та затвердження сторонами взаємоз'єднання мереж відповідного акта виконаних робіт зі встановлення взаємоз'єднання мереж;

4) на письмову вимогу регуляторного органу сторони взаємоз'єднання мереж зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання вимоги надати інформацію про організаційні, технічні та економічні умови взаємоз'єднання мереж.

2. Сторони взаємоз'єднання мереж зобов'язані:

1) забезпечувати уповноваженим представникам сторін належно оформлений доступ до власних технічних засобів електронних комунікацій у точці (точках) взаємоз'єднання;

2) запобігати порушенню прав та створенню перешкод діяльності інших постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

3) надавати одна одній вичерпну інформацію, яка необхідна для прийняття рішень щодо укладання договорів про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж або внесення змін до них, експлуатації точок взаємоз'єднання мереж;

4) не розголошувати, не передавати третій стороні та не використовувати для отримання переваг у конкуренції будь-яку інформацію одна про одну, отриману при взаємоз'єднанні мереж, за винятком випадків, передбачених законодавством;

5) здійснювати пропуск (оригінацію та/або термінацію, та/або транзит) трафіка між власними мережами, види якого передбачені умовами договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

6) забезпечувати використання ресурсу нумерації відповідно до законодавства України та міжнародному плану нумерації;

7) здійснювати створення та/або будівництво, реконструкцію, модернізацію та/або переоснащення електронних комунікаційних мереж, що функціонують у режимі взаємоз'єднання мереж, за власні кошти кожної сторони взаємоз'єднання мереж та наявності відповідної проєктної документації;

8) за умови, якщо виконання заходів зі створення та/або будівництва, реконструкції, модернізації та/або переоснащення електронної комунікаційної мережі однією стороною може призвести до створення перешкод пропуску та маршрутизації трафіка між мережами сторін та/або до зниження встановлених показників якості електронних комунікаційних послуг, та/або до розірвання взаємоз'єднання мереж,

сторона, яка має намір виконати зазначені заходи, за 3 місяці до початку виконання робіт зобов'язана надати письмове повідомлення іншій стороні взаємоз'єднання мереж.

В інших випадках узгодження строків та порядку проведення робіт зі створення та/або здійснення будівництва, реконструкції, модернізації та/або переоснащення мережі, які не призводять до створення перешкод пропуску та маршрутизації трафіка та/або зниження якості електронних комунікаційних послуг, здійснювати за домовленістю сторін;

9) повідомляти іншу сторону взаємоз'єднання мереж та регуляторний орган про всі відомі сторонам взаємоз'єднання мереж обставини, які можуть призвести до розірвання взаємоз'єднання мереж та припинення надання послуг користувачам електронних комунікаційних послуг, протягом трьох робочих днів з дня їх виникнення та/або виявлення;

10) забезпечувати можливість проведення вимірювань параметрів електронних комунікаційних мереж та контролю за дотриманням порядку маршрутизації трафіка в точці взаємоз'єднання мереж.

3. Сторонам взаємоз'єднання мереж забороняється:

1) примушувати одна одну передавати або приймати на свій баланс технічні засоби електронних комунікацій іншої сторони;

2) розривати в односторонньому порядку взаємоз'єднання мереж, крім випадків, передбачених умовами договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, або згідно з рішенням регуляторного органу, прийнятим відповідно до законодавства України;

3) блокувати або обмежувати в точках взаємоз'єднання мереж вхідний/вихідний трафік, за винятком трафіка, який надходить з порушенням порядку маршрутизації трафіка, трафіка, пропуск якого не передбачений договором про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, або у разі наявності заборгованості понад строк, визначений договором про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

4) блокувати на індивідуальній основі доступ до номерів або послуг, за винятком наявності несанкціонованого втручання в роботу мереж електронних комунікацій чи скоєння шахрайства;

5) ухилятися від участі в переговорах щодо спірних питань, які виникли під час укладання, зміни, виконання або розірвання договорів про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

6) обмежувати одна одну у праві вільного вибору виробника або постачальника технічних засобів електронних комунікацій для створення точок взаємоз'єднання мереж, крім випадків, коли це обумовлено виконанням вимог нормативно-правових актів та нормативних документів у сфері електронних комунікацій.

2. Технічні умови взаємоз'єднання мереж

1. Технічними умовами взаємоз'єднання мереж визначаються:

1) місця розташування точок (точки) взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, які взаємоз'єднуються, їх загальна структура, технічні характеристики та пропускна спроможність точок (точки) взаємоз'єднання мереж;

2) технічна можливість та пропозиції сторін взаємоз'єднання мереж щодо організації резервних, альтернативних маршрутів, резервування технічних засобів електронних комунікаційних мереж у разі виникнення пошкоджень або аварій на електронних комунікаційних мережах;

3) перелік електронних комунікаційних послуг, які плануються надавати за допомогою взаємоз'єднання мереж, опис технічних параметрів точок (точки) взаємоз'єднання мереж;

4) відповідні технічні заходи сторін взаємоз'єднання мереж для забезпечення безпеки електронних комунікаційних мереж та послуг з метою гарантування цілісності власних електронних комунікаційних мереж, безперервності надання електронних комунікаційних послуг, недопущення несанкціонованого доступу до електронних комунікаційних мереж;

5) умови розміщення обладнання, необхідного для здійснення взаємоз'єднання на площах постачальника точок (точки) взаємоз'єднання мереж та умови отримання електроживлення.

2. Сторони взаємоз'єднання мереж при встановленні та функціонуванні взаємоз'єднання мереж повинні забезпечити виконання таких технічних вимог:

1) системи сигналізації та синхронізації мереж, що взаємоз'єднуються, повинні бути сумісними з відповідними системами ЕКМЗК незалежно від технології побудови;

2) формат та структура ресурсів нумерації на мережах сторін повинна відповідати національному та міжнародному планам нумерації;

3) сталість функціонування, цілісність та доступність мереж сторін взаємоз'єднання мереж мають бути на рівні не нижчому від встановленого нормативними документами у сфері електронних комунікацій;

4) технічні засоби електронних комунікацій сторін взаємоз'єднання мереж повинні відповідати технічним вимогам та/або технічним регламентам. Технічні засоби електронних комунікацій повинні мати виданий у встановленому законодавством порядку документ про відповідність;

5) взаємоз'єднання мереж має дозволяти сторонам взаємоз'єднання мереж ведення обліку послуг, що надаються в точках взаємоз'єднання їхніх мереж, та проведення обміну достовірними, повними та актуальними даними обліку відповідно до вимог договорів про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, нормативно-правових актів та нормативних документів у сфері електронних комунікацій;

6) пропуск трафіка через точку взаємоз'єднання мереж має відповідати вимогам нормативно-правових актів у сфері електронних комунікацій;

7) надання електронних комунікаційних послуг має відповідати встановленим показникам якості відповідно до нормативних документів у сфері електронних комунікацій;

8) забезпечення захисту персональних та інших даних, які передаються, обробляються та зберігаються технічними засобами електронних комунікацій згідно з вимогами нормативно-правових актів та нормативних документів у сфері електронних комунікацій;

9) не створювати перешкод сталому функціонуванню мереж інших операторів;

10) встановлене взаємоз'єднання мереж не повинно створювати загроз навколишньому природному середовищу, життю, здоров'ю та безпеці людей;

11) проєктні роботи щодо взаємоз'єднання мереж повинні виконуватися з додержанням вимог чинних стандартів, галузевих норм технічного проєктування, норм і правил будівництва та інших нормативних документів у сфері електронних комунікацій, при цьому виникнення будь-яких нових зауважень, окрім наданих раніше, при повторному розгляді проєктної документації не допускається.

3. Реалізація проєктної пропускнуої спроможності точок (точки) взаємоз'єднання мереж може відбуватись поетапно за результатами вимірювань фактичного навантаження відповідно до договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, при цьому:

ініціатор взаємоз'єднання повинен передавати через зазначену точку обсяг трафіка з обов'язковим урахуванням фактичної пропускнуої спроможності точки взаємоз'єднання мереж відповідно до вимог нормативних документів у сфері електронних комунікацій;

у разі очікуваного збільшення навантаження на точку (точки) взаємоз'єднання мереж ініціатор взаємоз'єднання повинен звертатися до постачальника взаємоз'єднання щодо збільшення пропускнуої спроможності.

Постачальник у разі отримання такого звернення повинен запропонувати умови збільшення пропускнуої спроможності точки взаємоз'єднання або відмовити з урахуванням умов, визначених у підпункті 2 пункту 1 глави 1 цього розділу.

4. Взаємоз'єднання мереж повинне дозволяти постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг (операторам) здійснювати безперешкодний пропуск трафіка "з кінця в кінець" до всіх номерів та кодів послуг, що використовуються в ЕКМЗК, незалежно від технології та пристроїв, що використовуються постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг та наведені в реєстрі первинного розподілу ресурсів нумерації регуляторного органу.

3. Економічні умови взаємоз'єднання мереж

1. До економічних умов взаємоз'єднання мереж належать:

1) плата за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання;

2) розрахункові такси за послуги оригінації та/або термінації, та/або транзиту трафіка;

3) тарифи на розміщення обладнання на площах постачальника точок (точки) взаємоз'єднання мереж та/або умови використання електронної комунікаційної мережі доступу для здійснення взаємоз'єднання мереж та за використання елементів інфраструктури електронних комунікаційних мереж (за необхідності);

4) умови здійснення розрахунків за договором про взаємоз'єднання мереж.

2. Плата за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання стягується одноразово або частинами за домовленістю сторін взаємоз'єднання мереж.

3. Сторони взаємоз'єднання мереж не повинні сплачувати за послуги та технічні засоби електронних комунікацій, які не потрібні для забезпечення взаємоз'єднання мереж.

4. Кожна із сторін взаємоз'єднання здійснює будівництво лінії (каналів електронних комунікацій) до точок (точки) взаємоз'єднання мереж за власний рахунок або використовує електронну комунікаційну мережу доступу іншого оператора електронних комунікацій.

Умови використання сторонами взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж доступу інших операторів електронних комунікацій визначаються на договірних засадах.

5. Під час визначення економічних умов взаємоз'єднання мереж враховується, що:

1) при визначенні плати за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання враховуються тільки витрати на створення нової точки взаємоз'єднання мереж, а саме:

- витрати на придбання та інсталяцію додаткового обладнання;
- витрати на доопрацювання білінгових систем.

Розрахунок розміру оплати за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання надається ініціатору взаємоз'єднання з достатньою деталізацією, поділом на компоненти і розрахунком окремо за кожним компонентом, які є необхідними для взаємоз'єднання мереж;

2) у разі, якщо витрати на створення нової точки взаємоз'єднання мереж відсутні, плата за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання не стягується;

3) розмір плати за доступ до замовленої точки взаємоз'єднання, розрахункові такси за оригінацію та транзит трафіка визначаються на основі собівартості та з урахуванням прибутковості відповідних послуг;

4) розміри розрахункових такс за послуги термінації національного трафіка для мобільного та фіксованого голосового зв'язку встановлюються регуляторним органом;

5) тарифи на розміщення обладнання на площах постачальника точок (точки) взаємоз'єднання мереж та за використання елементів інфраструктури електронних комунікаційних мереж не повинні відрізнятися від аналогічних, запропонованих іншим постачальникам для здійснення взаємоз'єднання мереж.

6. Якщо зміна використання існуючого взаємоз'єднання мереж веде до зміни організаційних та/або технічних умов такого взаємоз'єднання мереж шляхом його розширення, то ініціатор взаємоз'єднання повинен платити тільки за збільшення пропускної спроможності точки взаємоз'єднання мереж. У всіх інших випадках плата за переоформлення точок/точки взаємоз'єднання мереж не стягується, в тому числі при зміні сторони взаємоз'єднання мереж.

7. У разі реорганізації сторін договору взаємоз'єднання, зміни місця розташування існуючої точки (точок) взаємоз'єднання мереж або заміни обладнання та/або інших технічних параметрів взаємоз'єднання з будь-якої сторони за взаємною згодою сторін, економічні умови такого взаємоз'єднання мереж вважаються такими, що були виконані при попередньому взаємоз'єднанні мереж.

III. Основні вимоги до договорів про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж

1. Договір про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж повинен відповідати вимогам законодавства, у тому числі організаційним, технічним та економічним умовам взаємоз'єднання мереж, визначеними цими Правилами.

2. Договір повинен містити:

- 1) реквізити сторін взаємоз'єднання мереж та предмет договору;
- 2) умови надання та перелік послуг, які пропонується надавати за допомогою взаємоз'єднання мереж, у тому числі розрахункові такси за послуги пропуску трафіка та порядок взаєморозрахунків;
- 3) місця розташування точок (точки) взаємоз'єднання мереж, які взаємоз'єднуються, їх загальна структура, технічні характеристики та пропускна спроможність точок (точки) взаємоз'єднання мереж;
- 4) календарний план взаємоз'єднання мереж;
- 5) порядок приймання робіт із взаємоз'єднання мереж та комплексних випробувань, готовності електронних комунікаційних мереж до функціонування в режимі взаємоз'єднання мереж;
- 6) розподіл обов'язків сторін взаємоз'єднання мереж щодо експлуатації та обслуговування технічних засобів електронних комунікацій, інженерних об'єктів та виробничих споруд, що забезпечують взаємоз'єднання мереж;
- 7) зобов'язання сторін взаємоз'єднання мереж щодо захисту персональних та інших даних сторін взаємоз'єднання мереж;
- 8) зобов'язання сторін взаємоз'єднання мереж щодо організації резервних, альтернативних маршрутів, резервування технічних засобів електронних комунікаційних мереж у разі виникнення пошкоджень або аварій на електронних комунікаційних мережах;
- 9) умови і порядок обміну між сторонами взаємоз'єднання мереж даними обліку наданих електронних комунікаційних послуг та участі сторін взаємоз'єднання мереж у розрахунках із кінцевими користувачами електронних комунікаційних послуг, що були надані через точку (точки) взаємоз'єднання мереж;
- 10) умови і порядок розгляду скарг та врегулювання спорів між сторонами взаємоз'єднання;
- 11) умови розірвання договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж та розірвання взаємоз'єднання мереж;
- 12) заборону щодо блокування в точках взаємоз'єднання мереж вхідного/вихідного трафіка, за винятком трафіка, який надходить з порушенням встановленого порядку маршрутизації трафіка при наданні послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, у тому числі трафіка

з використанням ресурсу нумерації, щодо якого не здійснювався передбачений законодавством первинний розподіл, та у випадку відсутності порушення умов договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

13) підстави відмови постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператором), який отримав письмову пропозицію щодо взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, у взаємоз'єднанні з електронною комунікаційною мережею іншого оператора відповідно до підпункту 2 пункту 1 глави 1 розділу II цих Правил.

Директор Департаменту зв'язку

Іван ХОХОТВА

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2022

© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2022

